

UMI AND BABO TIMELINES

THE HEALER OF SUFFERING

1899

พ.ศ 2442 ສະປັບປຸງ ພົມວິໄລ ອາຮັດວຽກ
ຊອແລະກໍ (ອຸນື່ນ) ໄດ້ລັບຕາງໂລກຄ່ຽງແກຣມໃນ
ປີ ໃນສນຍັບຮັກກາລົກທີ 5 ເປັນບຸຕຣຄນທີ 4
ໃນຈຳນວນ 6 ຄນ ຂອງອາຮັດຊອແລະກໍ
(ເວົາລອງ) ກັບ ເຈິ້ງກົດໂນ (ວອ)

1902

1903

ปีต่อมา รัฐบาลสยามได้ยกเลิกระบบเจ้าเมืองและควบคุมเป็น "ราชนิปاتานิมลญาอิสลาม" ได้สืบสุดลงดอย่างสืบเชิง เป็นจุดเริ่มต้นของยุทธศาสตร์การต่อต้านจากรั่นแล้วรันเล่า

ปี พ.ศ. 2457 สมัยเกิดทรงครามโลก
ครั้งที่ 1 ขบวนน้ำอูมีอายุประมาณ 15 ปี
ผู้ใหญ่ก็สองฝ่ายให้อูมีแต่งงานกับ^๑
นายอาวังหยุ่นผู้ขาวร่างสูง ซึ่งเป็น^๒
ลูกพี่ลูกน้องกับอูมี อูมีจึงติดตามนาย
อาวังไปอยู่ที่กำปงอาตะะ กีต่ตะลุมบัน

1915

ชีวิตก็ตະอຸມບັນນິ້ນຄ່ອນຫ້າງລຳບາກ ຄຮັ້ນ
ເບີ່ງເຄຍກິນຫ້າວໃນກະລາມເພຣວ້າ ບ່ວງປີ
ເດືອງອູນີ່ ກໍາເຫັນດີລູກຂາຍຄົນແຮກຊື່ວ່ອ ອະ
ຮະນະ ແຕ່ມີເສົ່ວຕ່ອງຢູ່ເພີ່ງໄມ່ກີດເດືອນ ສິ່ງທີ່
ອູນີ່ອັດຈິກປະກາດທີ່ນີ້ກີ່ ຕັ້ງເອງກຳ
ນາປຸລູກຫ້າວໄໝເປັນເລຍ ຫ້າວຕະອຸມບັນທຸກ
ຄົນສາມາຮັກປຸລູກຫ້າວໄດ້ ເນື່ອຈາກມີເສີ່ງ
ຊູບຜົບນິບກາ ອູນີ່ຕັດສົບໃຈໄມ່ອູ່ຕະອຸມບັນ
ອັກຕ່ອໄປ ຂອກລັບບ້ານເດີນອູ່ກັບພ່ວແມ່
ກີ່ບ້ານເມວຫາຮອ ນາຍຈາວັງກີ້ຕາມມາ
ອາຄ້າຍອູ່ກັບອູນີ່ຕົ້ງແຕ່ນິ້ນມາ

Sapiah binti Ahmad Saleh (Umi) membuka mata buat pertama kalinya ke dunia pada zaman pemerintahan Raja Chulalongkorn (Rama V). Dia merupakan anak keempat daripada enam beradik, hasil perkongsian hidup Ahmad Saleh (Wok Long) dengan Che Kuno (Wo)

Pada tahun ini, merupakan tahun permulaan ketegangan yang timbul dari pembesar-pembesar di tujuh wilayah (Yala, Raman, Nong Chik, Saiburi, Rangae, Tanjung Mas, dan Yareng) yang menunjukkan reaksi penentangan terhadap kerajaan Siam.

Pada tahun berikutnya, kerajaan Siam telah membatalkan sistem pembesar wilayah, dan kedaulatan "Kerajaan Patani Melayu Islam" telah berakhir sepenuhnya. Ini menjadi titik permulaan kepada strategi penentangan yang diwarisi dari generasi ke generasi.

Umi sangat bernasib baik berpeluang mengaji ilmu agama, kerana pada zaman itu tidak lazim menghantar anak perempuan ke sekolah. Umi mempunyai dua tok guru iaitu Tok Ku Wea (Kampung Takok) dan Tok Guru Wea ya (Kale Tape).

Pada tahun ini, semasa Perang Dunia pertama, ketika itu Umi berusia sekitar 15 tahun. Kedua-dua belah pihak keluarga mengahwinkan Umi dengan Awang - seorang pemuda berkulit cerah dan berpostur tinggi, iaitu sepupu Umi. Lalu Umi mengikut Awang menetap di Kampung Atah, Telumban.

Kehidupan di Telumban amatlah sukar. Ada ketikanya mereka terpaksa makan nasi dalam tempurung kelapa. Pada tahun itu juga, Umi melahirkan anak lelaki sulung bernama Ahmad, namun hanya sempat hidup beberapa bulan. Salah satu perkara yang menyakitkan hati Umi ialah dia langsung tidak pandai bertanam padi, sedangkan semua penduduk Telumban mahir melakukannya. Disebabkan bisikan dan cemuhan orang kampung, Umi mengambil keputusan untuk tidak tinggal lagi di Telumban. Dia memohon untuk pulang ke rumah ibu bapanya di Kampung Menara. Sejak itu, Awang turut berpindah dan tinggal bersama Umi.

ก่อนราีวาสอูมีได้คอลอดลูกสาวคนแรก ชื่อ ฮารีบะ (เจ๊ภาค) สองสามีภรรยาได้เริ่มต้นธุรกิจใหม่อีกครั้งเพื่อสร้างความมั่นคงแก่ชีวิต อูมีได้ใช้ฝีมือด้านอาหารของตนเองทำขนมหวานขาย เช่นบุปโภคและขนมที่ทำจากแป้งข้าวเจ้าอูมีไม่แป้งเอง เช่น ลอปะตีแกะ กอซ อูมียังมีฝีมือในการตัดเย็บอีกด้วย เสื้อผ้าก่ออูมีใส่ อูมีจะตัดเอง เพียงแต่ใช้ระยะนื้อมือและระยะนี้มือวัดความกว้างยาว

?

ส่วนนายอาวังได้ทำงานเป็นลูกจ้าง ชำนาญเนื้อวัวขาย ปราศภัยว่าขายได้ดีมาก กิจการรุ่งเรือง สามารถได้เต่าจากลูกจ้างมาเป็นจ้าของกิจการขายเนื้อวัว เป็นของตนเอง

อูมีได้กำเหนิดลูกๆเพิ่มอีก คน คือ อับเชาะห์ มาะมะบุ อับดุลรอเซ็ด คอสีเยาะห์ และ อับดุลเลาะห์

?

เมื่อฐานะทางครอบครัวดีขึ้น อูมีกับนายอาวังได้เดินทางไปประกอบพิธีฮจย โดยไปกับตระดպะห์ที่เกาะปีบัง กันสองต่อองเดินทางไปปีบังเพื่อไปขึ้นเรือกลบหาดใหญ่

ในปี พ.ศ.2477 นายอะวัง ได้ป่วยหนัก เป็นอันพาตอยู่หลายปี และได้เสียชีวิตลงในขณะที่ลูกๆ กัน 8 คนยังเล็ก

1934

?

อูมีได้แต่งงานใหม่อีกครั้งหนึ่งกับ นายอะวังอับดุลเราะห์บัน บีบันเจ๊อิسمานออล (บ้าบอ) ซึ่งขณะนั้นเป็นอหหม่านมัสยิดยุนอัยยะ และดำรงตำแหน่งเป็นโต๊ะกอญ หรือดาโต๊ะยุติธรรม ประจำศาลจังหวัดปราจีนบุรี คนแรก

?

Di Narathiwat, Umi melahirkan anak perempuan pertamanya bernama Halimah (Che Kakak). Pasangan suami isteri ini memulakan kehidupan baru sekali lagi untuk membina kestabilan hidup. Umi menggunakan kemahiran masakannya untuk membuat dan menjual kuih-muih tradisional seperti bubur kacang hijau - kuih yang dibuat daripada tepung beras ketan yang digilingnya sendiri, serta lopat tikam dan kuih kosui. Umi juga mahir dalam seni jahitan. Pakaian yang dipakainya dijahit sendiri, hanya menggunakan ukuran tangan dan jari untuk mengukur panjang dan lebarnya.

Awang yang mulanya hanya pekerja penyembelih lembu, akhirnya berjaya memiliki perniagaan dagingnya sendiri setelah perniagaannya berkembang dengan pesat.

Rumah Umi semakin meriah dengan kedatangan Habshah, Muhammad Nuh, Abdul Rashed, Kholijoh dan Abdullah - lima orang anak yang menceriakan hari-hari mereka

Setelah keadaan keluarga semakin stabil, Umi dan Awang telah mengerjakan ibadah haji bersama. Mereka terpaksa melakukan perjalanan ke Pulau Pinang terlebih dahulu untuk menaiki kapal yang besar itu.

Haji Awang telah menderita penyakit lumpuh sebelum meninggal dunia ketika kesemua lapan orang anaknya masih kecil.

Umi berkahwin sekali lagi dengan Haji Wan Abdul Rahman bin Che Ismail (digelar Babo), yang pada masa itu menjawat jawatan sebagai Imam Masjid Jum'iyah dan memegang pangkat sebagai Dato' Kadi (Hakim Syarie) pertama bagi Mahkamah Negeri Narathiwat

เจ๊ภาค(ลูกสาวคนโตของอูมี) เคยเล่าว่ากัน อูมีและบ้าบอเคยเป็นคู่หันหมายตั้งแต่เด็ก มาก่อนกีบบ้องจะเดินทางไปศึกษาที่เมืองยะลา แล้วแคล้วคลาดจากกัน เมื่อกันสองต่ออง แต่ในที่สุดได้มาแต่งงานกับนายหลัง โดยกันถูกต่อองมีลูกๆหลายคนกับสามีและภรรยาคนแรก

Che Kakak (anak perempuan sulung Umi) pernah menceritakan bahawa Umi dan Babo sebenarnya telah dipertunangkan sejak kecil lagi, sebelum Babo berangkat ke Mekah untuk menuntut ilmu. Namun, hubungan mereka terputus apabila kedua-duanya berkahwin dengan pasangan lain. Akhirnya, mereka dipertemukan kembali dan berkahwin, walaupun masing-masing sudah mempunyai beberapa orang anak dari perkahwinan sebelumnya

เนื่องจากบานมีกระยาส่องคน ทำให้บานอต้องผลัดเปลี่ยนใบป่าหาสู่ ระหว่างบ้านกระยาส่องคน คนละ 3 วันสลับกันไป หนึ่งปีต่อมาได้คำเห็นด ลูกสาวเพียงคนเดียวคือ รอสมะห์ บันเต๊ะ อะอับดุลเราะหมัน

1936

ในช่วงสงครามโลกครั้งที่ 2 ชาวบ้านต่างพากันหาดกลัวต่อห้ารญี่ปุ่น ที่บรรดาศึกห้ารญี่ปุ่น ไม่ได้กำราบชาวบ้าน แต่ที่ ปัตตานีโดยเฉพาะที่ตำบลธาระสะบันและ ได้รับผลกระทบอย่างมากที่เกิดจากการกระทำของห้ารญี่ปุ่น

1939

รัฐบาลในสมัยนี้ นำโดย จอมพล ป พิบูลสงครามประการใช้รัฐบัญญัติ ประทес โดยการยกเลิกการศึกษาภาษา马来ย ขับขูดีศรุที่สอนภาษา马来ย และศาสนานิต้องหนีออกนอกประเทศ บังคับคนไทยทั้งชายและหญิงแต่งกายแบบสากลตะวันตก ห้ามกินဟก รับประทานอาหารด้วยช้อนและส้อม

1939

โชคดีที่อุมได้เก็บเงินเก็บทองไว้ใช้ยามฉุกเฉิน อุมได้ซื้อข้าวสารมาเก็บไว้ในครอบครัวและบริจาคให้ผู้เดือดร้อน กว่าอุมและญาติๆ ได้ซื้อกลังกระสอบต้องยืนรอคิวเป็นแถวยาวเหมือนบุเรีย ลือไปมา บางทีนอนรอซื้อกันหน้าร้านข้าวสารก็ซื้อไม่ได้ เพราะข้าวไม่มี

1939

เกิดการประทักษิณด้วยอาวุธระหว่างเจ้าหน้าที่ตำรวจที่ล้อมชาวบ้านมาลายู หมู่บ้าน อุดขุนยวัต, จะแนะ จำนวน 2,000 คน ในขณะที่ชาวบ้านกำลังจะหนาด แต่ทางฝ่ายตำรวจเข้าใจว่า ชาวบ้านเหล่านี้กำลังกำพร้าปลูกเศษถางไสยาสต์ เพื่อจะต่อสู้กับทางรัฐบาล เกิดการระทึกหลายชั่วโมง ชาวบ้านเสียชีวิต 400 คน ส่วนใหญ่เป็นเด็ก ผู้หญิงและคนชรา ตำรวจเสียชีวิต 5 คน ในที่สุดชาวบ้านก็ยอมเข้าป่า และหลบภัยหนีไปมาเลเซีย

1948

Oleh kerana Babo mempunyai dua orang isteri, beliau terpaksa bergilir-gilir menginap di rumah kedua-dua isterinya - setiap tiga hari secara bergiliran. Setahun kemudian, pasangan ini dikurniakan seorang anak perempuan tunggal bernama Rajmah binti Haji Abdul Rahman

"Semasa Perang Dunia Kedua, penduduk kampung hidup dalam ketakutan terhadap tentera Jepun. Di Narathiwat, tentera Jepun tidak menganiaya penduduk tempatan. Namun di Pattani, khususnya di mukim Ruesamilae, kesan buruk akibat tindakan tentera Jepun sangat ketara

Pada era pemerintahan Field Marshal Plaek Phibunsongkhram, kerajaan melaksanakan dasar 'Rathaniyom' secara menyeluruh yang termasuk pengharaman pendidikan bahasa Melayu - Guru-guru pondok (Tok Guru) yang mengajar bahasa Melayu dan agama Islam ditekan sehingga ramai yang terpaksa lari ke luar negara. Semua rakyat Thailand tanpa mengira jantina diwajibkan berpakaian ala Barat. Larangan mengunyah sirih dan Wajib menggunakan sudu dan garpu - Menggantikan cara makan tradisional"

Umi sentiasa menyimpan wang dan emas untuk keperluan darurat. Beliau membeli dan menyimpan beras untuk keluarganya serta mendermakan kepada mereka yang memerlukan. Umi dan saudara-mara terpaksa berbaris panjang seperti ular yang meluk-luk hanya untuk membeli beras seguni demi seguni. Ada ketikanya, walaupun bermalam di hadapan kedai beras, mereka tetap tidak dapat membeli kerana bekalan sudah habis.

Telah berlaku Tragedi paling menyayat hati, berlaku pertempuran bersenjata antara pihak polis yang mengepung penduduk Melayu di kampung Dusong Nyor di Chanek, seramai 2,000 orang, ketika penduduk sedang menunaikan solat. Namun, pihak polis tersalah anggap bahawa penduduk sedang mengadakan upacara sihir untuk menentang kerajaan. Pertempuran berlaku selama beberapa jam mengakibatkan 400 penduduk terbunuh, kebanyakannya kanak-kanak, wanita dan orang tua. Manakala 5 anggota polis turut terkorban. Akhirnya, penduduk yang terselamat berundur ke dalam hutan dan ada yang melarikan diri ke Malaysia

บ้านเลขที่ 5 ในตรอกดาตีะ เป็นที่รู้จัก กันดีของชาวบ้านว่าเป็นสำนักการศึกษา ของชุมชน ให้รอบปีหนึ่งๆจะมีพ่อแม่ผู้ ปกครองจะส่งลูกหลานทั้งชายและ หญิง อายุระหว่าง 10-18 ปี เข้ามาเรียน ศาสนาและอัลกุรอาน บอกจากนั้นให้มา เรียนรู้ธรรมลัทธิสอนบุตรหลานให้เป็นคน ดี

?

กั้งอูมีและบaboได้รับการยอมรับและ ความเคารพนับถือจากชาวบ้านในเมือง เมืองราอ์ ในแต่ละวันจะมีแขกรวมถึง ญาติพี่น้องมาเยี่ยมเยือนอยู่เสมอ ส่วน ใหญ่จะมาปรึกษาหารือ ขอคำแนะนำในการแก้ปัญหาส่วนตัว ปัญหารอบครัว ปัญหาหน้าที่การทำงาน คดีที่บ้าปรึกษา มากที่สุดจะเป็นคดีการแบ่งมรดก การ แต่งงาน การหย่าร้างและการคืนดี

?

babooเริ่มมีสุขภาพไม่ดี เนื่องจากมีโรค แทรกซ้อนอยู่หลังโรคชั่วคราวที่สุขภาพไม่ ดี ท่านได้หายขาดกับอูมี ในปี พ.ศ. 2500 แต่ด้วยความรักและความห่วงใย ครอบครัว บันไดที่รู้สึกแข็งแรงเด็กจะ แวงมาเยี่ยมเยือนและลูกกรองเสียง ตลอดจนหลับๆ

1957

babooได้รักษาตัวที่โรงพยาบาล นราธิวาส ได้เสียชีวิตลงเมื่อ ปี พ.ศ. 2506

1963

ปี พ.ศ. 2516 อูมีเริ่มป่วยได้รักษาตัวที่ โรงพยาบาลนราธิวาสประមาน 1 เดือน แต่อุปกรณ์ไม่ดีขึ้น จึงบ้าปรึกษาตัวที่บ้าน มีลูกๆสลับกันดู โดยเฉพาะ สาวเมะง (แจ้งภากะ) อับดุลโรนี (อาเยะรอบิง) มี เวลาเฝ้าป่วยบังต่อảngใกล้ชิดตลอด เวลา เนื่องจากอยู่ใกล้อูมีมากที่สุด

1973

อูมีเป็นอับพาตอยู่ 7 ปี ได้สู้ความ เมตตาของอัลลลอห์(ซ.บ.) ในปี พ.ศ. 2523 สิริอายุได้ 82 ปี ศพของก่านฟัง อยู่ที่สุสานโต๊ะกอดอร์ นราธิวาส อันนาล ลลาห์สันนาอัลย์อัลจุน

1980

Rumah No. 5 di Lorong Dato' terkenal di kalangan penduduk sebagai pusat pendidikan komuniti. Setiap tahun, ibu bapa akan menghantar anak-anak mereka - lelaki dan perempuan berusia 10-18 tahun - untuk mempelajari agama dan al-Quran. Selain itu, mereka juga dihantar untuk mempelajari adab dan tatasusila, dengan harapan Umi dapat membimbing dan mendidik anak-anak ini menjadi insan yang baik.

Baboo sangupun Babo sangat dihormati dan disegani oleh penduduk Bandar Menara. Setiap hari, tetamu termasuk saudara-mara sering datang berziarah. Kebanyakan mereka datang untuk meminta nasihat tentang pelbagai masalah - sama ada isu peribadi, kekeluargaan, pekerjaan atau tugas. Kes yang paling kerap dibawa kepada mereka ialah pertikaian pembahagian harta pusaka, perkahwinan, perceraian dan pendamaian

Kesihatan Babo mula merosot akibat beberapa komplikasi penyakit. Walaupun telah bercerai dengan Umi pada tahun 1957, atas dasar kasih sayang dan keprihatinan terhadap keluarga, beliau tetap akan mengunjungi mereka setiap kali dirinya bersa sihat - menziarahi Rajmah (anaknya) dan cucu-cucu dengan penuh keakraban

Babo telah mendapatkan rawatan di Hospital Narathiwat sebelum menghembuskan nafas terakhir pada tahun 1963

Umi jatuh sakitและ mendapatkan rawatan di Hospital Narathiwat selama sebulan. Namun, keadaannya tidak menunjukkan peningkatan, lalu beliau meneruskan rawatan di rumah. Anak-anaknya bergilir-gilir menjaga beliau, terutamanya Halimah (Che Kakak) dan Abdul Roni (Ayoh Roning) yang sentiasa berada di sisi Umi kerana tinggal berhampiran

Umi telah lumpuh selama 7 tahun dan telah kembali ke rahmatullah pada tahun 1980 pada usia 82 tahun. Jenazah beliau dikebumikan di tanah perkuburan Tok Kodor, Narathiwat. Innalillahi wa inna ilayhi raij'un

รู้จักอูมิของเรา

Kenali Umi kita

ลักษณะบุสัย:

อูมีลักษณะความเป็นผู้นำในครอบครัวและสังคม แข็งแกร่ง อดทน สู้ชีวิต เป็นคนที่ใฝ่รู้ใฝ่เรียนอย่างต่อเนื่อง พัฒนาตัวเอง ให้เป็นผู้หลักผู้ใหญ่ให้ความเคารพและนับถือ

สุขภาพ:

ในบ้านปลายของชีวิต อูมีเป็นอันพาตอยู่กึ่ง 7 ปี

การแต่งกาย:

ในแต่ละวันอูมีจะจัดเสื้อผ้า 3 ชุด

ชุดที่ 1 เป็นลำลองสบายๆ สำหรับงานบ้านที่ไม่ต้องระวังมาก

ชุดที่ 2 ใส่เวลาเมียเขียนบ้าน เป็นชุดสวยงามเพื่อให้ดูดีไม่ซ่อนซ่อน

ชุดที่ 3 สำหรับธุระนอกบ้าน ท่านจะเตรียมเสื้อผ้าเป็นชุดๆ ที่เข้ากันเป็นแบบและโภนสีเดียวกัน อูมีรองเท้าเกี้ยหอยคู่ให้เข้าชุดกันกับเสื้อผ้า

ทักษะในการทำงาน:

- สังกัดลูกหลานและลูกศิษย์ต้องปฏิบัติ คือ ตื่นเช้าต้องอาบน้ำ หัดผนบหรือทำผม เป็นนวยแบบต่างๆ ให้เรียบร้อย ไม่ปล่อยรุ่งรัง สอนใส่เสื้อผ้าที่สะอาด เรียบร้อยเข้าชุดกัน และระวังกิริยาการยกให้เรียบร้อย
- ชอบบทกวานความรู้ด้านกรุงโรมและกิตาบ จำหลาดตะหจุดยามค่ำคืนอยู่เสมอ
- เมื่อต้องออกนอกบ้าน อูมีจะมอบหมายงานให้กับคนที่อยู่ที่บ้านหรือลูกศิษย์รุ่นพี่ช่วยดูแลแต่ละงานให้เสร็จเรียบร้อย ทุกคนจะรับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมายเป็นอย่างดี

ประสบการณ์และความรู้:

- อูมีมีความสามารถในการอ่านกรุงโรมและท่องจำกรุงโรม ความรู้ด้านภาษา มลายู(雅文) และความรู้ด้านศาสนาได้ดีเยี่ยม
- อูมีลูกศิษย์ ประมาณ 1,000 คน บางคนเรียนตั้งแต่วัยเด็กจนถึงผู้ใหญ่
- อูมีฝึกสอนในการปรุงอาหารที่มีรสชาติถูกปากถูกใจของทุกคน โดยเฉพาะน้ำพริกและน้ำบูด นอกจากนี้ท่านยังมีความสามารถในการสอนอาหารที่น่ากิน ท่านจะดัดแปลงอาหารที่เหลือกินมาเป็นอาหารชนิดใหม่
- อูมีมีความเชี่ยวชาญในการทำยาสมุนไพรตำรับโบราณ เช่น สมุนไพรสำหรับคนมีครรภ์เพื่อทุเลาจากการเจ็บคลอด ยาแก้ท้องสำหรับเด็ก ก็อ้มัยในพิธีศพ ตลอดจนถึง แป้ง น้ำหอม และเครื่องบำรุงผิว

การบริหารการเงิน:

อูมีเป็นบังคับแผนที่ยึดหลักความมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลงานหรือการใช้สัดส่วน และยึดหลักประหยัดด้วยความตាមหลักเศรษฐกิจพอเพียง ทำให้อูมีชีวิตความอุ่นอย่างสุขสบายไม่เดือดร้อนเรื่องเงินทองและอาหารการกิน ท่านยังเป็นคนใจกว้างเอื้อเพื่อเพื่อให้กับผู้ยากจนหรือเดือดร้อน

Ciri Peribadi:

Umi merupakan seorang pemimpin dalam keluarga dan masyarakat. Beliau seorang yang kuat, tabah, dan pantang menyerah. Sentiasa dahagakan ilmu, cermat dalam penampilan, dan dihormati sebagai tokoh utama.

Kesihatan:

Di penghujung usia, Umi mengalami lumpuh selama 7 tahun.

Gaya Berpakaian:

Umi sangat teliti dalam penampilan harian:

- Pakaian harian - Untuk kerja rumah yang santai
- Pakaian tetamu - Pilihan lebih kemas ketika menerima kunjungan
- Pakaian luar - Set lengkap dengan warna dan gaya yang sepadan, lengkap dengan kasut yang serasi

Etika Kerja:

- Anak-anak dan murid-murid diajar untuk:
Bangun awal, mandi, dan sikat rapi (ramai diikat kemas) Berpakaian berserta sopan dan kemas ,Menjaga adab dan tingkah laku
- Tekun mengkaji al-Quran dan kitab agama
- Konsisten menuaikan solat Tahajud setiap malam
- Sebelum keluar rumah, Umi akan, memberi tugas kepada anak atau murid senior dan Memastikan setiap kerja diselesaikan dengan sempurna

Pengalaman dan Pengetahuan:

- Mahir dalam bacaan dan hafalan al-Quran dan Pakar dalam bahasa Melayu/Jawi dan ilmu agama
- Mempunyai 1,000 murid dari pelbagai peringkat usia
- Umi juga hebat dalam masakan, terkenal dengan sambal dan budu yang digemari ramai. Malah, beliau pandai mengolah lebihด้าน makanan menjadi hidangan baru.
- Beliau juga mahir dalam pembuatan ubat-ubatan tradisional, seperti: Herba untuk ibu mengandung, Minyak untuk bayi, membuat kemian untuk majlis kematian, Serbuk bedak, minyak rambut, dan minyak wangi buatan sendiri

Pengurusan Kewangan:

- Umi seorang perancang yang berpegang pada prinsip kecekapan dan hasil kerja. Beliau sangat berjimat cermat dan mengamalkan konsep ekonomi berdasarkan kesederhanaan. Oleh itu, hidupnya tenang, tidak pernah susah dalam soal wang atau makanan.

"Apakah pengajaran TERPENTING yang boleh kita ambil dari kisah ini untuk MEMACU KITA LEBIH JAUH?"

"Bagaikan buku yang sifatnya terlalu berat untuk dibawa jauh, tetapi kita tidak pernah melewatinya tanpa mendapat manfaat."

1. ความรู้ที่ไม่หยุดนิ่ง
อูมีไม่เคยหยุดเรียนรู้ แม้ในยามแก่ชราและล้ามป่วย บีบแสดงให้เห็นว่า “ความรู้คือแสงสว่างของชีวิต” และผู้ที่รักในการเรียนรู้จะเป็นที่เคารพนับถือ และกล้ายเป็นแนวทางให้กับผู้อื่นเสมอ

2. วินัยและการจัดการตนของที่เข้มงวด
ตั้งแต่การที่อูมีจัดเสื้อผ้าให้เรียบร้อย การสังสอนลูกศิษย์ ไปจนถึงการดูแลบ้าน ล้วนสะท้อนถึงวินัยในการทำงานอย่างแท้จริง หากปราศจากวินัย ความรู้และความตั้งใจก็เด็ก็ยากจะกล้ายเป็นความจริง

3. ความเสียสละและความรักอย่างบริสุทธิ์
อูมีไม่ได้มีชีวิตอยู่เพื่อตนเองเท่านั้น แต่เพื่อลูกหลาน ลูกศิษย์ และชุมชนรอบตัว เธอให้โดยไม่หวังสิ่งตอบแทน ซึ่งเป็นคุณค่าอันประเสริฐที่หาได้ยากในสังคมปัจจุบัน

4. ภาวะผู้นำที่แสดงออกผ่านการเป็นแบบอย่าง
อูมีไม่ได้เป็นแค่สั่งคนอื่นให้ทำ แต่เธอคือแบบอย่างในทุกการกระทำ—ไม่ว่าจะเป็นการตั้งมาทำอะไรหนาดกลางคืน การทำงานด้วยตนเอง หรือการใช้ชีวิตอย่างประหยัด ภาวะผู้นำที่แท้จริงไม่ใช่แค่คำพูด แต่คือการกระทำที่สืบทอด

1. KEILMUAN YANG BERTERUSAN
UMI TIDAK PERNAH BERHENTI BELAJAR, WALAUPUN SUDAH TUA DAN SAKIT. INI MENUNJUKKAN BAHWA ILMU ADALAH CAHAYA KEHIDUPAN, DAN SIAPA YANG MENCINTAI ILMU AKAN SENTIASA DIHORMATI DAN MENJADI PANDUAN KEPADA ORANG LAIN.

2. DISIPLIN DAN PENGURUSAN DIRI YANG TINGGI
DARIPADA CARA UMI MENGATUR PAKAIANNYA, MENDIDIK ANAK MURID, HINGGA CARA BELIAU MENGATUR RUMAH TANGGA—SEMUANYA MENCERMINKAN DISIPLIN DIRI YANG KUAT. TANPA DISIPLIN, ILMU DAN NIAT YANG BAIK SUKAR MENJADI REALITI.

3. PENGORBANAN DAN KASIH SAYANG YANG TULUS
UMI HIDUP BUKAN HANYA UNTUK DIRINYA, TETAPI UNTUK ANAK CUCU, ANAK MURID, DAN MASYARAKAT SEKELILING. BELIAU MEMBERI TANPA MENGHARAPKAN BALASAN. INI NILAI YANG SEMAKIN HILANG HARI INI.

4. KEPIMPINAN MELALUI TELADAN
UMI TIDAK HANYA MENYURUH ORANG BUAT, TETAPI BELIAU SENDIRI MENJADI CONTOH—DALAM SOLAT MALAMNYA, DALAM KERJA TANGANNYA, DALAM JIMAT CERMATNYA. KEPIMPINAN YANG BERKESAN BUKAN DENGAN KATA-KATA, TETAPI DENGAN PERBUATAN YANG KONSISTEN.